

NÉPLAP

Többmillió forintos megtakarítást
eredményez egy püspökladányi
traktoros találmánya

Az ifjúmunkások üdvözlik
a minisztertanács rájuk vonatkozó határozatát

A MODENAI SORTÜZ

A marshallizált Olaszországban a dolgozó nép fokozodo s egyre eke-
serebb harcot folytat elnyomoi
ellen. A tömegek nyomora egyre
nö, egyre nagyobb a bizonytalan-
ság, mert az imperialisták zsoldja-
ban álló De Gasperi kormány ta-
sziéta módszerekkel, egyre elvisei-
hetetlenebb terheket ró a dolgozó
népre. Az új háború előkészítése-
nek politikája — melynek hűséges
kiszolgálói De Gasperi és sötét cin-
kosai — egyre erősödő gazdasági
válságot, meg nagyobb i. omori,
munkanélküliséget és éhséget hoz
a dolgozók számára. Szakadatlanu-
tanadásokat vezetnek a tömegek
terédek és demokratikus bad-
sággal ellen, de a dolgozó nép a
támadása támadással telik. Az
olasz parasztok eltagadják a földet
s a munkásosztály sztrájkokkal
harcolja ki jogait, több szabadságot,
kenyeret, jogot követelve a maga
számára.

A modenai Orsi gyár munkásai
hétfőn reggel sztrájkot kezdtek,
egy tiltakoztak a sorozatos munkas-
bocsátások miatt, így adtak ki-
tejezt annak, hogy nem bírnak to-
vább az állandó bereszkéntessel
egyre fokozodo nyomást.

Scelba beügyminiszter azonnali
intézkedést s pár ora muva mar-
ott heverték a véres áldozatok a
gyár udvarán. Hat munkas halt
meg a gyilkosok golyóitól, ötvenen
megsebesültek.

A munkásgyilkos rendőrök fey-
verének csővet Scelba beügymin-
iszter úr irányítja, mögötte pedig
ott állnak az új háborút előkészítő
imperialista nagyhatalmak, az Egye-
sült Államok és Anglia tőkés urai.

Az angol-amerikai imperialisták
politikája az új háború előkészite-
sét szolgálja és ennek érdekében
nem válogatások az eszközeikben.
A marshallizált országokra egyre
nagyobb nyomást gyakorolnak, ez
megnyilvánul politikában, gazdasági
terjeszkedésben, a tömegek ideo-
logiai mérgezésében. De azt sem
veszik szívére — saját háborús ér-
dekeiket szem előtt tartva — ha
a marshallizált országok iparának
egyre nagyobb mértékben való
megszüntetésével az emberek mil-
ióit teszik munkanélkülivé.

Az oaszországi nehézipar hama-
rosan teljesen megszűnik s az olasz
munkás ott áll bezárt gyárai előtt,
száz- és százezer olasz dolgozó
ököbészorított kézzel, szívében
mérhetetlen gyűlölettel fordul el-
nyomói felé. Száz- és százezer olasz
dolgozó követeli a több bért, na-
gyobb darab kenyeret, a jogot és
szabadságot.

S Olaszország vezetői uraik pa-
raucsat minden körülmények között
teljesítik még akkor is, ha munkás-
ver öntözi az olasz földet. Scelba,
De Gasperi és társai azonban nem
egyedülk az országban, akik szív-
vel-élelkekkel kiszolgálják az imperia-
lizmust. A dolgozó nép véreért, a
dolgozó nép nyomoráért való telet-
kösségen osztózik velük Saragattal,
a munkásárulóva, az olasz dolgozó
nép legnagyobb ellensége, aki
hűséges székeltője a háborús

gyujtogatóknak es aki szorga alá-
zatta, szolgálja ki az imperializmust
s készíti elő az ország nepet szá-
mára az új háborút. Ő és társai,
az angol Bevin, a francia Blum, a
belga Spaak jobboldali szocialista
szakadárak, a közelmúlt haboru
bozalmait akarják tudtani a népre,
a haborút, melynek szörnyűségei
még elevenen élnek a nép emeke-
zetében. Az imperialista háborús
usztok által elkepezett jövő szinte
jelkes megeloventője a modenai
sortüz, mely az imperialista pa-
rancsából, tendörtegyverek csőve-
bő dördült el a modenai gyár udva-
rán.

A nép azonban nem akar há-
borút. Az olasz dolgozók már fel-
ismerték, hogy milyea szakadé-
ka akarják taszítani őket imperia-
listabéren: vezetnek s egyre
inkább fordulnak a szovjetunió
s a demokratikus országok felé,
mely politika a békét, a népek
függetlenségét s jólétét hirdeti.
Az olasz nép fellsmerő, hogy
heije a Kommunista Párt olda-
lán van, mert ez a Párt jelenti
számára a Szovjetunió békepoliti-
káját, ez a Párt harcol érte, s ez
segíti harcában.

Az olasz nép már megtette az
összehasonlítást a Marshall-seg-
géllyel agycsökkentett országa, és
a népi demokratikus országok,
így például Magyarország között.
Amíg Olaszországban a munká-
nélküliség, a nyomor egyre foko-
zódik s a sztrájkoló munkásokra
rendörtegyverek kattognak, az
éhség, a kétségbeesés egyre nő,
addig a népi demokratikus Ma-
gyarországon, a naros béke egyik
szigetén a munkásosztállyal az
élen, a dolgozó nép öt éves tervét,
a még jobb élet tervét építi és
a Szovjetunió hatalmas baráti tá-
mogatásával a béke, függetlenség
útján halad a szocializmus felé.

A modenai sortüz az öt éves
terv óriási kontrasztja megvilá-
gítja az utat az olasz nép száma-
ra is. Az imperialisták táborának
és a béke táborának két arca ez.
Ahol a Szovjetunió segít, ott van
a jólét s a béke, míg az imperia-
listák oldalán a nyomor s a vér.

A Szovjetunió hatalmas ereje
azonban megálljt kiált a gyilkos-
oknak s a győztes Vörös Had-
sereg zárt sorai páni félelmet kel-
tenek az imperialistákban s a
Szovjetunió ereje, tekintélye a vi-
lág népei előtt keresztül húzza
számításait, meghatárolásra
részteli őket s háborús terveik
egyre másra húsulnak meg.

Az olasz dolgozó nép a mode-
nai gyilkos rendörtegyverre már
válaszolt, választ az általános
sztrájkokkal, mely megbénította az
ország életét, választában benne
volt ereje. Az olasz dolgozó érzi,
hogy nincsen egyedül, harcában
a Szovjetunió politikája, a Szov-
jetunió jelenléte segíti s vele van
a világ minden dolgozója.

A munkásosztály nyomására megbukott az olasz kormány

Róma, január 11, 23 óra 15 perc (Reuter):
A De Gasperi-kormány szerdán este lemondott.

A modenai munkásgyilkosságért a vérengző Scelba, olasz beügyminiszter személyesen felelős

A modenai rendörtegyver miatt ki-
tört országos tiltakozó sztrájkban
3 millió munkás vett részt annak
ellenére, hogy a keresztény demo-
krata szakszervezetek nem csatla-
koztak a mozgalomhoz. A munka
Olaszország valamennyi nagyobb
városában teljesen leállt. A sztrájk-
kolók hatalmas tiltakozó tömeggyü-
léseket tartottak Milánóban, Iori-
nóban, Genovában, Firenzében, Ve-
lencében, Veronában, Livornóban és
más városokban. Modenában, ahol
a vérengzés 50 sebesültjét ápolják
a kórházakban, teljesen megöve-
nt az élet. A város vasoságos katonai
megszállás képét mutatja.

Szerdán délután az egész római
tartományban délután ket orai kez-
dettel 4 oras általános tiltakozó
sztrájk esz a modenai vérengzes
miatt. Ehhez a tiltakozó sztrájkhoz
vaamennyi szakszervezet csatlako-
zott. Rómában a közlekedés is meg-
állt és a gázszolgáltatás is szünetel-
ni fog.

Az Olasz Szakszervezeti Szövet-
ség Végrehajtó Bizottsága rend-
kívül erőes nyilatkozatban tiltakoz-
kzik az egyre sürűbb rendőri ve-
rengzések ellen, amelyek az utolsó
70 nap alatt 14 munkás életébe ke-
rültek és követelik, hogy a kor-
mány állítsa törvényték el a ve-
rengzésekért felelős rendőri köze-
geket. Az „Unita” vezercikkben
követeli a jelenlegi politika tesza-
molását és a gyilkosok megbünté-
sét.

Az „Avanti” „A kormány verben
gázo.” címmel Pietro Nenni cikkét
közli, amely megállapítja, hogy a
kiéheztetés, a gyűlölet és a terror

politikája újabb és újabb véres bü-
nökre sodorja a De Gasperi kor-
mányt.

Az Olasz Ifjúsági Szövetség
Központi Bizottsága úgy határo-
zott, hogy az Olasz Kommunista
Párt és az Olasz Szocialista Párt,
valamint az Olasz Szakszervezeti
Szövetség példáját követve szinten
Modenában üeszik szerdán, hogy

a vérengzés színhelyén juttassa ki-
tejesre az olasz ifjúság együtt-
ézését a modenai munkásokkal.

A kommunista „Unita” és a szo-
cialista „Avanti” kedden különki-
adást szentelt a modenai véres ese-
ményeknek és a hatóságok telet-
ségét megállapítva, egyöntetűen a
legélesebb hangon béyegezték meg
Scelba vérengző rendörtegyverét.

A zászlókkal letakart hat kopor-
sót a San Augustino téren lévő vá-
rosi múzeum előcsarnokában rava-
talozták fel. A gyászmenet 10 óra
50 perckor indult meg a temető
felé. A négy vasmunkás-áldozat

Ezer vörös lobogó alatt 300.000 gyászoló kísérte utolsó útjára a rendörterror áldozatait

Hatalmas részvét mellett temet-
ték el szerdán délelben Modenában
a hétfői sorozatos rendörtegyver
hat halálát áldozatát. Modena ut-
cái már a kora reggeli órákban
feketellettek a tömegektől. A vá-
rosból, Emilia tartományból, vala-
mint Olaszország más részeiből
kb. 300.000 ember gyűlt össze,
hogy utolsó útjára kísérje a meg-
gyilkolt modenai munkásokat.
Modenába érkezett az Olasz
Kommunista és Szocialista Párt
200 képviselő- és szenátortagja,
élen Togliattival és Nennivel,
hogy részt vegyenek a temetésen
és az azt követő értekezleten,
amelyen a baloldali politikai állás-
foglalását határozzák meg a mo-
denai eseményekkel kapcsolatban.

A zászlókkal letakart hat kopor-
sót a San Augustino téren lévő vá-
rosi múzeum előcsarnokában rava-
talozták fel. A gyászmenet 10 óra
50 perckor indult meg a temető
felé. A négy vasmunkás-áldozat

Március 12-én tartják meg a választásokat a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsába

Azzal kapcsolatban, hogy a
Szovjetunió másodikban összehí-
vott Legfelsőbb Tanácsának
megbízása 1950. február 10-én
lejár — a Szovjetunió alkotmá-
nyának 54. szakasza alapján, —
amely úgy rendelkezik, hogy a
Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsá-
nak elnöksége a Szovjetunió Leg-
felsőbb Tanácsába történő vála-
sztásokat a megbízás letelte
után 2 hónappal nem későbbre
tűzi ki, valamint a Szovjetunió
Legfelsőbb Tanácsába történő

választásokról szóló 72. szakasz-
nak megfelelően — amely ki-
mondja, hogy a Szovjetunió Leg-
felsőbb Tanácsába történő vála-
sztások napját a választások
napja előtt 2 hónappal nem ké-
sőbbre hozzák nyilvánosságra és
hogy a választások nem munka-
napon történnek — a Szovjet-
unió Legfelsőbb Tanácsának el-
nöksége a Szovjetunió Legfel-
sőbb Tanácsába történő vála-
sztások napjával az 1950. március
12-i vasárnapot tűzi ki.

mény tiszteletére értek el. A
választások kiírása nagy len-
dületet vitt a moszkvai „Sarló
és kalapács” gyár fémfeldolgo-
zó munkásai munkájába, az
öntők, hengerlők és a gyár
többi munkásai elhatározták,
hogy a választások napján fo-
kozott munkateljesítményekkel
ünnepelnek és máris jelentik
eredményeiket. A menethen-
gerlő műhely több tucat tonna
lemezzel teljesítette túl a ter-
vet.

A szovjet nép munkásikkal készül a választásokra

A szovjet nép nagy lelkesé-
déllel fogadta a Szovjetunió
Legfelsőbb Tanácsa elnökségé-
nek rendeletét a Legfelsőbb
Tanács tagjainak március 12-re
kitűzött megválasztásáról.
Mindenütt — a gyárakban,
üzemekben, bányákban, kolho-
zokban, szovhozokban, szovjet
hivatlokbán — gyűléseket tar-

tottak, amelyeken a dolgozók
kijelentették, hogy a választá-
sok tiszteletére elvállalják,
hogy nagyobb termelési eredmé-
nyeket érnek el a munka-
versenyben. Sok kerületből
már érkeztek jelentések az
első munkaeredményeikről, —
amelyeket a szovjet nép életé-
ben oly nagy jelentőségű ese-

A leningrádi üzemek dolgo-
zói egymásután kezdenek szta-
hánovista munkába a választá-
sok tiszteletére. A „Sztálin”
fémfeldolgozó gyár munkásai,
a Krasznij Viborsec munká-
sai vállalták, hogy túltejesítik
a termelési terveket. Új terme-
lési eredményekkel ünneplik
a választás napját a Don-
medence bányászai, munkásai,
Harkov, Dnyepropetrovsk,
Sztálinabad és Brunze dolgozói.

Bányászatunk fejlődése az öt éves terv folyamán

A Magyar Dolgozók Pártja által
kidolgozott öt éves negazdasági
terv gondoskodott bányászatunk
fejlesztéséről és a bányászati mu-
ködők munkájának megkönnyítése-
ről.
Az öt éves tervben a bányász-
munka legnagyobb részében gepesitk
a lejtést. A gepesítés segítségével
a bányák teljesítménye az öt éves
terv végére jelentősen növekszik.
A termelés az 1949. évi termelés-
hez viszonyítva a terv első évében,
1950-ben 102 százalékkal, 1954-ben
105 százalékkal emelkedik.

A nagyarányú gepesítés ellenére
a bányászat öt éves tervének végre-
hajtásához jelentősen megnöveks-
szik a bányászati szakember
szükséglete.
Gondoskodik a terv a bányá-
szok szociális és kulturális igényei-
ről is. Az öt éves terv folyamán 8
ezer egészséges, modern lakás és
15 údíró épül a bányászok számá-
ra. A munkahelyüktől távoli lakó
dozozókat a terv végrehajtása so-
ran korszerű közlekedési eszközök-
kel szállítják majd munkahelyükre
és vissza.

Egyre elszántabb a Jugoszláv nép harca az áruló Titó banda ellen

A Szovjetunióban élő jugoszláv politikai emigránsok lapja, a „Szocialista Jugoszláviáért” legutóbbi számának vezércikkében rámutat, hogy Jugoszlávia népei számára az elmúlt év a súlyos megpróbáltatások és a Tito-Rankovics banda csizmája okozta felfémheltelen szenvedések éve volt. Jugoszlávia dogozói tömegei gyűlölik a Tito-Rankovics-féle fasiszta kőmbándát és a gyűlöletüket a passzív és az aktív ellenállás különböző formáiban nyilvánítják. Jugoszlávia forradalmi erői szervezett munkájukkal arra törekednek, hogy újból megteremtsek az igazi marxista-leninista Jugoszláv Kommunista Partot. Az új párt megalakulásának folyamata egyre gyorsabb. A jugoszláv forradalmárok és a becsületes hazafiak nagyszámú illegális csoportot teremtettek már eddig is s a csoportok egyre nagyobb számban vonják maguk köré a munkásokat és a dogozói parasztokat.

Jugoszlávia népei előtt ebben az évben új feladatok állnak orszá- gunk szabadságának kivívása harcaiban. Nem fér semmi kétség ahhoz, hogy a Tito-kikk elkövet mindent, hogy még jobban kiszáknak nyolja a dogozói tömegeket és kifossa az országot. Ez azt jelenti,

hogy ebben az évben a dogozói tömegek harca a fennálló rendszer ellen még jobban kiéleződik és hogy Jugoszlávia forradalmi erői eótt óriási feladatok állnak, amelyeket meg kell valósítaniok. A jugoszláv dolgozók elkeseredése és egyre szivósabb ellenállása, valamint az a testvéri segítség, amelyet a többi Kommunista Part és az egész szocialista tábor nyújt nekik a Tito-kikk eleni harcukban, biztosítéka annak, hogy a jugoszláv népek harca az áruló Tito-Rankovics-kikk ellen nemsokára győzelmesen véget ér.

A tervért folytatott harc a „Borec”-gyárban

A Szovjetunióban minden újabb sztálini ötéves terv bejelentése a szovjet emberek hazafiságának, politikai öntudatának fényes bizonyítékával járt együtt. Az ötéves terv bejelentése, a részlettervek ismertetése mindig a szocialista munkaverseny hatalmas fellendülését vonta maga után. A szovjet üzemek, gyárak, vállalatok pártszervezetei, agitátorai és propagandistái arra kötelezték magukat, hogy a tervnek az üzemre eső részét leviszik minden munkáshoz. Elmondták nekik: mit kell személy szerint tenniök, hogy az ötéves tervet végrehajtsák, négy év alatt befejezzék. A terv sikere és a végrehajtás sikere elsősorban ezen a munkán alapszik.

tátor tartja kezét a termelés ütőerén. Amikor a leningrádi dolgozók kiadták a jelszót: „Az ötéves tervet négy év alatt!” — a Borec-gépgyár agitátorai nyomban elhatározták, hogy még szélesebben kiterjesztik a szocialista munkaversenyt, bevonnak minden munkást, brigádvezetőt, mestert, munkavezetőt és műszaki alkalmazottat, hogy a gyár vállalhassa és teljesíthesse ezt a kötelezettségét is.

Ezekből az egyéni beszélgetésekből alakult ki leghatározottabban a várható eredmény. Az ötéves terv végrehajtásáért megindított szocialista munkaverseny résztvevői — a Borec-gépgyár dolgozói elhatározták, hogy egyéni kimutatásokat vezetnek a terv teljesítéséről. Előzően azonban arra volt szükség, hogy valamennyi dolgozó pontosan tudja, mit kell neki teljesítenie a tervből.

A Borec-gyárban is azzal kezdtek, hogy megnyitották a dolgozók előtt a terv hatalmas távlatait. Aláhúzták, mennyire fontos, hogy minden egyes dolgozó boldveik módra harcoljon a terv teljesítéséért. Az agitátorok nem sajnálták a fáradságot, hogy minden egyes dolgozóval külön is beszéljessenek a tervvel és a termeléssel kapcsolatos kérdésekről.

Az egyéni kimutatásban így naponta fel lehet tüntetni, mi a munkafeladat. S ha ez megvan, könnyebb kötelezettséget vállalni nemcsak a feladat megoldására, hanem arra is, hogyan oldja meg a munkás a rábízott feladatot. Az agitátorokkal folytatott személyes beszélgetéseken keresztül ismeri meg a dolgozó a teljes terven kívül saját tervét is.

Az agitátorokkal folytatott személyes beszélgetéseken keresztül ismeri meg a dolgozó a teljes terven kívül saját tervét is.

Az élet kalandos története

HEGYEK KELETKEZÉSE

Röviden futottunk át a ropant földtörténeli korszakokon, de ez szükséges volt, mert ezek az óriási időszakok adják meg magyarázatát a föld felszíne kialakulásának és az élet változatos kiterjedésének. Csak, ha figyelembe vesszük az óriási eltelt időszakokat, válik érthetővé a hegyek keletkezése és pusztulása. Hiszen a letarolás szakadatlanul működik és működésével az évmilliók során a legmagasabb és legellentelőbb hegyeket is elgyengíti.

ja, ha még nem is tudná, hogy ezek a hegységek a földtörténeli újkorban keletkeztek, de éppen ezek a viszonylag fiatal hegységek a legkésebb bizonyítékai a föld állandó változásának. Ezekben a hegységekben aztán a legjáratlanabb megfigyelő is felfedezheti, hogy a vízszintesen lerakódott rétegekkel valami történt, mert hihetetlenül össze vannak kuszálva és forgatva. Vanak aztán régebbi hegységek is...

Németországban a Taunusz és a háborúkból hírhedt belgiumi és franciaországi Ardenneknben. A szilur időszakban ismét nagy forradalom ment át a föld felszíne, többek között ekkor keletkezett a hatalmas Kaledoniai hegység, amelynek szintén csak csonkjait találhatjuk meg Skóciában és Skandináviában. A kambriumú időszakban is hatalmas hegységek képződtek, különösen Észak-Amerikában, de ez a hegység is lehorodott az azóta eltelt rengeteg idő alatt. Az óskorból ezeken kívül még két nagy hegyképződés nyomait ismerik fel a geológusok.

A hegyek mindenkor jelképei voltak a mozdulatlanlanságnak. Van egy közmondás is: ha a hegy nem megy el Mohammedhez, Mohammed megy el a hegyhez. De ebben a közmondásban is van némi igazság. Mohammed tudniillik nem olyan hosszú életű, hogy megvárhatná a hegy megérkezését. Mert bizony a hegyek egyáltalában nem mozdulatlanok és még kevésbé nem örökkévalók. Ameddig a letarolás (erozio) működik, egyetlen hegy sem lehet örökkévaló. A hegyek elpusztulnak, de szakadatlanul újra keletkeznek. — A föld történetében ezidőszent a tudomány legalább hat olyan korszakot ismert fel, amikor hatalmas hegyláncok képződtek. Hosszú nyugalmi korszakok után a föld forradalmi változásokon esett át. Ha az Alpokhoz, vagy a Himalájához közelünk a mai geológus, azonnal megállapí-

De vegyük sorra. Hegypítő időszakokat, amint mondtuk, legalább hat különböztetünk meg a tudomány mai megállapításai szerint. Az újkorban keletkeztek a mai legnagyobb lánchegységek, a Himalája, a Kaukázus, az amerikai Sziklás-hegység, a Pireneusok és természetesen a Kárpátok is. Ezek a hegyek a krétakorszak végétől kezdve keletkeztek és képződésük eltartott az újkor derekáig. Tehát mintegy 25—50 millió évesek csak, a többi hegyek mellett még csak gyermekkorukat élik. Az újkori hegyképződést megelőzőleg a földtörténeli középkorban a föld felszíne viszonylag nagy nyugalomban állott, csak a letarolás működött, mint mindig, mióta a föld kérge megmerevedett.

Ha így a hegyképződések idejét szemügyre vesszük, akkor már az eddig elmondottak alapján is megállapíthatjuk, hogy a hegyképződések éppen azokban a korszakokban zajlottak le, amikor a földi élet is nagy és forradalmi átalakuláson esett át. A krétakorszak végén a hullók és gyíkok óriási méretű pusztulása következett be, ugyanakkor, amikor a mai nagy lánchegységek kialakultak. Ugyancsak az ókori élet is gvökeres változáson esett át, amikor az akkori nagy hegyképződés lezajlott. És viszont a földtörténeli középkor hosszas nyugalmi állapota tette lehetővé az ósgyíkok hihetetlen változatosságát. Így függ össze a hegyképződés az élet kialakulásával, mint ahogy összefügg a természet minden jelensége minden más jelenséggel.

Feloszlatják az angol parlamentet

Hivatalos közleményt adtak ki, melyben bejelentik, hogy február 3-án feloszlatják a brit parlamentet és az új parlament megalakítására az általános választásokat február 23-án tartják meg. A mostani parlament többé már nem ül össze.

Több, mint egymillió kézműipari cikket árusított 1949 folyamán a Házi Ipari NV.

A Házi Ipari NV az ország kézműiparának termelését irányítja és anak cikkeit hozza forgalomba. A vállalatok számára az árukat főleg a földművelésszövetkezetek termelik, de nagy mennyiségben árusítja a házi iparosok és iparműveszek készítményeit is. — A vállalat most 273 földművelésszövetkezettel dolgozik. A szövetkezetek és iparműveszek által készített kézimunka, kötött-szövött- és fonottárukat,

valamint fafaragási cikkeket közel 2 ezer különböző kivitelezésben hozzák forgalomba. A vállalat az elmúlt év folyamán kézműiparcikkekből több mint egymillió darabot adott el. A Házi Ipari NV-nél vásárolt cikkek, a kötöttáru kivételével külföldre is kiudhetők. A külföldi akció keretében a vállalat több mint 5 ezer csomagot irányított külföldre.

A kínai felszabadító harc győzelmei Hainan szigeten

Mint ismeretes, a kínai népi kormány újvi kiáltványában bejelentette, hogy Hainan szigete 1950-ben szabadul fel. A sziget felszabadításáért azóta már meg is indult a harc és újabb sikerekről számol be az Új Kína hírlügynökség. A sziget jelentős része van már a népi haderők kezén és legutóbb Tvenseng városa és több fontos stratégiai pont szabadult fel.

Feljődik a demokratikus német közlérsaság ipara

Eisler, a német demokratikus köztársaság tájékoztatásügyi hivatalának vezetője sajtóértekezleten bejelentette, hogy még ebben az évben elerik az ipari és mezőgazdasági termelés 1936. évi színvonalát. Hozzáfűzte, hogy gazdasági szakértők véleménye szerint, ha helyreállna Németország egysége, legkésőbb hat hónapon belül Nyugat-Németországban is fel lehetne számolni a munkanélküliséget, minthogy a nyugatnémetországi ipának biztos felvő piaca van Kelet-Németországban.

356 pályamű érkezett a SZOI József Attila irodalmi pályázatára

A Szakszervezeti Tanács József Attila irodalmi pályázatának második része a múlt év november végén zárult. A pályázatra összesen 356 pályamű — regény, ifjúsági regény, 3 felvonásos színdarab érkezett be. A SZOI irodalmi pályázata komoly sikert hozott. A kéziratok többsége a mai Magyarország problémáival foglalkozik. A művek jelentős része az ipari munkásság harcait, a dolgozó parasztság felszabadulásátani életét tükrözi. Az eredményhirdetés április hó 4-én, hazánk felszabadulásának ünnepén lesz s ekkor hirdetik meg ismételtlen a pályázatot és közlik az újabb feltételeket.

Beszédes számok

Debrecen 1950. évi költségvetéséből

A belügyminisztérium jóváhagyta Debrecen város 1950. évi költségvetését. Az ötéves terv első évének nagy beruházásai mellett ezek az összegek ugyan kicsinek tűnnek fel, de mindennapi életünkben mégis óriási jelentőséggel bírnak. Például az idei költségvetésben szerepel elsőtben a volt állami kórház személyi és dologi kiadásainak összege. A kétszáznegyven ágyas kórház éppen úgy, mint a Népházban elhelyezett és eddig a debreceni közjótékonyasági egyesület kezelésében lévő szülőtthon a város kezéésébe került. Erdekes adatok szerepelnek a költségvetésben a kórház betegforgalmáról. Az elmúlt évben

Megtudjuk a költségvetésből, hogy a város fizeti 10 debreceni iskolának rádióelőfizetési díját is.

Ugyanis ennyi debreceni iskolában van már iskolarádió. 267 belterületi és 59 külterületi tanterem fűtése és világítása 334 ezer forintba kerül.

A Csokonai-színház fenntartásához a város 25.000 kilowatt villanyárammal, 3500 köbméter gázzal és 1200 köbméter vízzel járul hozzá.

20.000 forintot áldoz a város a temető hősi sírjainak és a városban lévő emlékműveknek a karbantartására.

22.500 forintot keretben sor kerül az idén a Nagytemplom tornyaiban időjelző villanyórák felszerelésére is.

Jelentős összegeket emésztenek fel a különböző nyomtatványok. Egy lakosra 70 fillér értékű nyomtatványt engedélyez a költségvetés. Ennyibe kerül a városnak egy-egy lakost számítva a hirdetésmények falragaszok útján való közlése, idezós cédula, vagy bizonyítvány írlap.

Ezek csak kiragadott részletek a város idei költségvetéséből, ezenkívül még számos más beruházással segíti elő a költségvetés a város dolgozóinak életét.

G. L.

egyik legfő gazdasági felszámolási eme.ése, h biztosít-uk rel való el vékvő ipar ségletének mezőgazda mértékben daságunk kez. Ennek adatot jel hogy a ter elvégezhes sági term szággá k éves terv erni. Me meg min viseli a r gyarorszá gyeket: a kal elm II ajdu mar las óta m vez tésév tot. Eme van töme világít er a világ ságában, zög-zásá rületekné kát már vig megj delj kerül körül m ötéves te ket ahho viljenek: jelenlegi nak és eg gépeinek gépállom Ötéves gondosko gazdaság dályokat az alapj gazdasáko Mezőg Komoly a paraszts harcban, elleni há lentik. A hogy a zeti csop erősödje ak kuló portokz felelo m termelésé Cpi-ése leg is v bac és lent h k znek új term áskulá szemelő termelő gozó' egye ill velésére h-ladó emelked gazdálk Term jánk e és már ták, hoz dással, r melet ri par A tr me ötéves ködö á horobá ben má gokát, mezőga lé ének komoly kulturá jük ki. Az á megye mára i való t hozzáje onk p

Ötéves tervünk

egyik legfontosabb feladata mezőgazdaságunk elmaradottságának felszámolása, hozamának jelentős emelése, hogy még bőségesebben biztosítsuk a dolgozók élelmiszereivel való ellátását, elősegítsük növekvő iparunk nyersanyag szükségletének kielégítését és hogy a mezőgazdasági kivitel fokozott mértékben járuljon hozzá népgazdaságunk ötéves tervének sikeréhez.

Ennek a teljesítése óriási feladatot jelent számunkra. Ahhoz, hogy a tervben kijelölt feladatokat elvégezhessük, fejlett mezőgazdasági termeléssel bíró, ipari országokhoz kell változnunk, amit ötéves tervünk végére el is fogunk érni. Mezőgazdaságunk jelenleg még mindig elmaradott, magán a régi feudál-kapitalista Magyarországban visszamaradt jegeket: a mezőgazdasági technikailag elmaradottságot.

Hajdú megye mezőgazdasági elmaradottságán a felszabadulás óta népi demokráciánk, a Párt vezetésével igen sokat változtattunk. Ennek ellenére még mindig van tömeges tendencialonk. Jól rávilágít erre az a tény, hogy amíg a világ legfejlettebb mezőgazdaságában, a Szovjetunióban a mezőgazdasági művelés alatt álló területeknek több mint 90 százaléka már traktor szántja fel, addig Hajdú megyében a gépi erővel művelt terület nagysága 25 százalék körül mozog. A mezőgazdasági ötéves terv hozzásegíti megyénknek ahhoz, hogy jelentősen kibővítsük a géppálmásokat, hogy a jelenlegi 10 géppálmás traktoraink és egyéb fajta mezőgazdasági gépeknek számát felemeljük és új géppálmásokat állítsunk fel.

Ötéves tervünk más vonalon is gondoskodik arról, hogy a mezőgazdasági fejlődés előtt álló akadályokat elhárítsuk és lerakjuk az alapját a szocialista nagyüzemi gazdálkodásnak.

Mezőgazdaságunk gépesítése komoly segítséget jelent a dolgozó parasztságunknak a kulák elleni harcban. Géppálmásaink a kulák elleni harc nehéz üzérését jelentik. A gépesítés lehetővé teszi, hogy a meglévő termelőszövetkezeti csoportjaink még jobban megerősödjének és az újonnan megalakuló termelőszövetkezeti csoportokat is el tudjuk látni megfelelő mezőgazdasági gépekkel. A termelőszövetkezeti csoportok kiépítése terén Hajdú megye jelenleg is vezető helyen áll az országban és ezen a területen töretlenül haladunk előre. Egyre érkezik a jelentések, híradások az új termelőszövetkezeti csoportok alakulásáról. Ötéves tervünk megszervező feladatában részesei a termelőszövetkezetek, mint dolgozó parasztságunk önkéntes együttes, a föld közös megművelésére, mint a szocializmus felhaladó dolgozó parasztságunk felépítését biztosító nagyüzemi gazdálkodásokat.

Termelőszövetkezeti csoportjaink egyre jobban megerősödnek és már is fényesen bizonyították, hogy a nagyüzemi gazdálkodással, gépi erővel sokkal többet termelnek, mint a többiek az egyéni parcelláikon.

A termelőszövetkezeti csoportok mellett nagy feladat hárul az ötéves tervben a megyében működő állami gazdaságokra is. A hortobágyi, ohati és a megyénkben már működő állami gazdaságokat, mint mintagazdaságokat, a mezőgazdaság tudományos művelésének központi, az eddiginél is komolyabb gazdasági, politikai és kulturális központjaivá fejlesztjük ki.

Az állami gazdaságok adnak a megye dolgozó parasztsága számára is külön vetőmagvakat, kiváló nyészalutakat, ezenkívül hozzájárulnak dolgozó parasztságunk politikai öntudatának eme-

léséhez, kulturális színvonalának gyökeres megváltoztatásához is.

Mezőgazdaságunk két állami gazdasága, az ohati és a hortobágyi országos viszonylatban is az elsők között van. A legjobb állami gazdaság címért folytatott országos versenyt az ohati gazdaságunk nyerte el. Nem kétséges, hogy az állami gazdaságaink az ötéves terv megnevelkedő feladatainak is eleget fognak tenni.

Hatalmas jelentősége van Hajdú megyére ötéves tervünk ama rendelkezésének, amely előírja az öntözési terület 118.000 holddal való emelését. A nagy tiszai öntözőcsatorna a nemsokára megalakuló Hajdú-Bihar megye északkeleti részén épül és meggyekben halad keresztül. Az öntözés a sivatagosodó szikes földeket bőségesen termő területekké változtatja.

Hortobágyon az állami gazdaságban 15.000 holdat fogunk öntözni, de nagy öntözési területeket kap Nádudvar, Nánás, Balmazújváros és Szoboszló is. Különösen az állattenyésztés terén lesz óriási jelentősége az öntözésnek, mert a nagy kiterjedésű szikes legelők öntözésével 10.000 állatnak a tartását teszik lehetővé.

Hajdú megyében az eddig is sok sikerrel folytatott rizstermelést még jobban fokozni fogjuk, de ugyancsak megneveljük a Püspök-ladányban jól bevált ricinus vetés-területét is. Nánáson 26 holdon volt az idén már gypsotüzet, a gypopotot termelő területeket rohamosan megneveljük, hiszen a gypsotermelésnek abból a 10.000 holdból, amelyet a terv előír, jelentős része esik majd hajdúsági földre.

Az erdőművelés terén is sokat nyerünk az ötéves tervről. Erdőket telepítünk a Hortobágyra és megyénk homokos részére.

A Szovjetunió mezőgazdaságának tapasztalatai alapján védőerdősávokat ültetünk utainkon, szélfogó pázsítással rakjuk meg a tájakat és a fásítási programunk végrehajtásával megváltoztatjuk a megye külső képét. Az aszályi leküzdve az erdőművelés, bőségesebb termelést biztosítunk.

Ötéves tervünk tehát megteremt hazánk és közelebről megyénk mezőgazdasági színvonalának emeléséhez a szükséges feltételeket. Megadja a lehetőséget dolgozó parasztságunk biztos anyagi és kulturális felemelkedéséhez. Ugyanakkor egy pillanatra sem feledkezhetünk meg arról, hogy ez csak a kizsákmányoló kulák elleni legélesebb harc útján valósítható meg.

Mezőgazdaságunk dolgozó parasztsága a munkásosztály vezetésével az ötéves terv során közelebb jut a város színvonalához, ötéves tervünk nagy mértékben segít elűnni a város és a falu közti különbséget. Az elmaradt, földhöz ragadt, kintlódva napról-napra élő parasztságból öntudatos, a gépesítéssel előrehaladó, művelt dolgozó parasztságot lesz.

Ötéves tervünk azonban nem egyszerű ajándék a Magyar Dolgozók Pártja részéről a magyar dolgozó népeknek. Ötéves tervünket csak a következetes munkával, a békifront erejének növelésével tudjuk megvalósítani. Ötéves tervünk sikeréhez tehát az is szükséges, hogy dolgozó parasztságunk jó munkát végezzen, vegye ki részét teljes mértékben az ötéves terv reá háruló köteleességeiből.

Mezőgazdaságunk dolgozó parasztsága-nak egy pillanatra sem szabad elfelejtienie, hogy az ötéves terv perspektíváját csak azért tudjuk valóra váltani, mert Magyarországot a munkásosztály élcsapata, a Magyar Dolgozók Pártja, Rákosi elvtárs vezeti, mert Magyarország a Szovjetunió vezető békefrontján erős és egyre erősebb bástyája.

(b. m.)

A Textilgyárban jól indul az ötéves terv

— ezt bizonyította az első negyedévi tervértekezlet

Tervértekezleteken keresztül ismerik meg az üzemek dolgozói az ötéves tervben rájuk váró feladatokat. Már a munkaterv kidolgozásában is aktívan kivették a részüket a dolgozók. Az üzemek munkásainak tapasztalatai alapján készültek el az ötéves terv első részének a munkatervei. A Textilgyár dolgozói a Bethlen utcán 3. szám alatt lévő kultúrtházban tartották az ünnepélyes tervértekezletet.

Peszült figyelemmel hallgatták a textilgyári dolgozók Nagy János elvtárs bevezető beszédét, aki a Párt megyei bizottsága részéről jelent meg az értekezleten. Ezután a vállalatvezető Schwarz Sándor elvtárs ismertette a Textilgyár háromhónapos munkatervét.

A Textilgyár már is szakmunkáshányal küzd,

a szakmunkásképzés nagy fontosságára

hívja fel a figyelmet. A vállalatnak már annyi megrendelése van, hogy az a probléma, hogy hogyan fog eleget tenni ezeknek a megrendeléseknek. Hat hónapra előre meg vannak a rendelések, nap, mint nap érkeznek újabb táviratok újabb rendelésről.

Egy évvel ezelőtt még az volt a probléma, hogy hogyan tartssuk meg a gyár munkásait, ma már nálunk is szakmunkáshány jelentkezik.

Az ötéves tervben pedig feltételnek

bővíteni kell az üzemet.

Már most is csak az éjszakai műszak bevezetésével tudnak eleget

tenni a megrendeléseknek. A három hónapos munkatervben gondoskodnak a munka jobb megszervezéséről.

A tapasztalatokere átadásával tovább viszik a Szállási Műszak eredményeit.

A szövőműhelyben mérőórákat

lejt a terv minden munkapadig

Minden dolgozó pontosan tudni fogja órára, percre, mennyit kell termelnie az ötéves tervben. Az elkövetkező három hónapban kiszélesítik az egyéni versenyt s ez idő alatt két versenykérdéskeles lesz. Az üzem 10—10 legjobb dolgozóját megfogják jutalmazni.

terjed a többgépes mozgalom

többen áttérnek három gépre. Ezzel kapcsolatosan felmerült az a probléma, hogy ez nem fog-e munkanélküliséget jelenteni? He-lyesen mutatott rá a hozzászólók, hogy semmiképpen sem jelent munkanélküliséget, mert újabb gépeket fognak a termelésbe állítani, tehát még több szakmunkásra lesz szükség.

A reakciónak a Szállási Műszak továbbvitelével, a termelés továbbvitelével adják meg a méltó választ.

Ezen a téren is feladat vár a népevelőkre, akiknek tudatosítani kell, mennyire hazug a reakció.

Rossi Pál elvtárs az üzem műszaki értelmiségi dolgozó nevében beszélt:

— Igyekeznünk fogunk a háromhónapos munkatervet teljesíteni, szeretnénk, ha az előtünk álló feladatokat idő előtt be tudnánk fejezni, ebből a munkából a mű-

szerek fel, ezzel munkaidőmegtakarítást érnek el. A gépek át-szerelésével, kijavításával Karaj Sándor és Tiba István újításainak alkalmazásával, a „Kaj-babával” 10—15 százalékkal emelni fogják a termelést. Rövidesen elkészít a tervfelbontás,

A hozzászólásokból kiderült, hogy mennyire szívügyüknek tekintik az ötéves tervet. Tömegével szólnak hozzá a munkatervhez. Részletkérdésekben módosításokat javasoltak, amit a vállalat vezető jóvá is hagyott. Matika Anna és Boros Józsefné tapasztalatai alapján

szaki értelmiség is kíváncsi a részét, szorosan együttműködnek a fizikai dolgozókkal, mert már tapasztalatból tudják, hogy az együttműködés nagy eredményeket jelent. Mező Ernő főkönyvelő az adminisztratív munka pontosságát hangsúlyozta. Addig, míg a múltban az adminisztratív munka a tömeg becsapására irányult most a jövő adminisztrációval nyomon kövessük azokat az eredményeket, amelyet a dolgozók a termelésben elértek.

hogy mindenki világosan lássa az esetleges hibákat, lemaradásokat. Nagy János elvtárs és a vállalatvezető elvtárs záró szavai után az Internacionálé hangjaival lelkes hangulatban ért véget a textilgyári tervértekezlet, amely ismételt bizonyította, hogy a Textilgyárban jól indul az ötéves terv, a dolgozók szívükön viselik a termelés, a szocialista építési ügyet.

Többmillió forintos megtakarítást eredményez egy püspökkladányi traktoros találmánya

Az újító mozgalom nagy jelentőségét mindenki ismeri. Tudjuk azt, hogy az újító a hároméves terv során közel 300 millió forintos megtakarítást értek el találmányaikkal és ez az összeg nemzetgazdaságunk erejét növelte. A munkások érzik az újító mozgalom fontosságát, tudják, hogy a szocialista munkaverseny eredményét emelik a bevezetett újításokkal és nemcsak a gyorsabb munkát váltják valóra egy-egy üzemben, hanem igen nagy értékű megtakarításokat érnek el az egész népgazdaság számára.

Püspökkladányban igen nagy jelentőségű és a mezőgazdasági vonalon jól hasznosítható újítás történt. A géppálmás egyik traktorosa,

Fekete László újítása nyomán a szelektorozásnál napi 30—40 forintos megtakarítást érnek el azzal, hogy a szelektor lengéscsillapító karját, amely eddig himbáló mozgást végzett, lecserélték és csukló karra változtatták át.

Heteken át dolgoztak ezzel a csuklós karral működő szelektorral és semmi baj nem volt. A régi rendszerű lendítő kar naponta többször eltört és ez nem csak javítási költséget jelentett, hanem megakasztotta a munkát is és akadályozta a termelést. Fekete László

ezzel a találmányával többmillió forintos megtakarításhoz segítette hozzá évente a mezőgazdaságot,

mert a szelektorok nemcsak Ladányban, hanem szinte az országban a géppálmások, földművelésszervektelek, állami gazdaságok és magánosok szelektorainál is egyremásra elfértek.

Fekete László, aki egy hónappal ezelőtt lett tagjelölt, ezzel a találmányával bizonyítja be, hogy érdemes arra, hogy tagja legyen a

szocializmust építő Pártunknak. El kell mondanunk, hogy Fekete László a szabadságát szakította felbe, hogy a találmányán dolgozhasson a szeretőműhelyben. Terve st-került, munkáját siker koronázta és most nagyon boldog, hogy újításával segíti a termelést.

Nagyjelentőségű mezőgazdasági újítások az állami gazdaságokban

A nagyüzemi gazdálkodás fejlesztése során a hortobágyi állami gazdaságban is több újítást vezettek be. A fűkaszalógépet új vonószerkezettel látták el és így lehetővé tették, hogy egy traktor hat kaszalógépet vontasson. Egy hengerkapcsoló segítségével a hengerzésnél az eddigi 9 tagú henger helyett 13 hengert is húzhat egy traktor. Új vonószerkezet a magtakaróknál is sokat javított, mert most már 12 magtakarót is húzhat a traktor.

A traktor beindításánál bevezet-

son a szeretőműhelyben. Terve st-került, munkáját siker koronázta és most nagyon boldog, hogy újításával segíti a termelést.

ték a „hideg” indítást, melynek az a lényege, hogy benzint engednek a gyújtófejbe és indításul a benzint robbanását használják fel. Ilyen módon a beindítás 10—15 percé 2—3 percre szállították le.

Ezek az újítások nagyban segítik az állami gazdaságok termelésének munkáját. Csökkentik az üzemi költséget, elősegítik, hogy állami gazdaságaink ötéves mezőgazdasági tervünkben még nagyobb eredményt érjenek el, mint a hároméves terv idején.

KERESÜNK

tervező gépészmérnököket és felsőipariskolát végzetteket. Szerszámlakatosokat, finommechanikusokat, műszaki rajzolókat, esztergályosokat.

Írásbeli jelentkezést

„MŰSZAK”

jellegre kérjük leadni a kiadoba

Az ifjűmunkások válaszolnak — örömmel üdvözik a szakmunkásképzésről hozott minisztertanácsi határozatot

A SZIT-indulók hangja egyszerre megszélesedik. Az előbb még vidám lózá, a figyelem percéi váltják fel. 136 szempár szegeződik most ide a dobogóra, kömüves, ács, festő, vasbetonszerelő ifjűmunkások kíváncsi tekintete, hogy meghallgassák a MINSZ titkár beszámolóját, a minisztertanács ipari munkaerőgazdálkodásról hozott határozatának ismertetését. A szakmai képzésről, mely rájuk, a Magasépítési N. V. tanulóira is közvetlenül vonatkozik. 136 szempár szegeződik a dobogóra és figyelmes, jövőt építő szív kbe hullanak a szavak.

Balázs Abner elvtárs MINSZ megyei titkár beszél. Felsorolja mindazokat az eredményeket, amelyeket a hároméves tervben elértünk. Elmondja, hogy 1949 januárjától havonta 20.000 új munkás került a gyáripárba. Megszűnt a munkaerőkültség és egyes szakmákban, mint a marósnál, esztergályosoknál, kömüveseknél munkaerőhiány mutatkozik. Most ötéves tervünk folyamán gyáripárunk, nemzetgazdaságunk fejlődése még

újabb 480 ezer munkás

beállítását teszi szükségessé. Ez nagy feladat, ennek megvalósítására, sikeres megoldására tervszerű munkaerőgazdálkodást és szakmunkásképzést kell bevezetni. Erről intézkedik a minisztertanács vasárnapi határozata.

Az első sorokban két fiatal kömüves tanuló ül. Mögöttük egy fiatal lány, aki vasbetonszerelőnek készül. Elmélyedt és kíváncsi érdeklődéssel hajolnak előre. Tekintetükből világosan ki lehet olvasni azt, amit mindnyájuk arcán ott tükröződik, ragaszkodást saját ügyük iránt, a határozat iránt, melyben előszörban róluk esik szó.

— Eddig az iparotanoló-képzés az üzemekben el volt hanyagolva. — Csengnek fel újból a beszámoló szavai. Tavaly ősszel az iparos tanulókat együtöde volt csak a gyáripárban szerződött. Ez év ősszel azonban ez már 27.000 új gyáripári tanuló b. tanításával 50 százalékra emelkedik.

Leccsökken a tanulói

az eddigi 3—4 év helyett 1—2 évre.

Az eddig elavult módszerekkel működő ipariskolákat átszervezzük. Eddig a különböző szakmába tartozók közös osztályban tanultak, ezután szakmák szerint fognak működni az osztályok. Ez lehetővé teszi lerövidített, idő mellett is a legkiválóbb szakmunkások képzését.

— Hogy érhetjük ezt el? — röpi a hallgatók felé a kérdés. — Csak úgy, ha Pártunk és népünk magy ügye mellett felsorakozva jobban, eredményesebben dolgozunk, ha elméleti téren is fejlesztjük tudásunkat, ha elsajátítjuk azokat a módszereket, amely az új technika megvalósításában, a szocializmus építésében feltételül szükségesek.

Vajjon mit válaszolnak erre a Magasépítő N. V. fiataljai?

Vágó Béla kömüves tanuló kért elsőnek szót. Még nem igen szerepelt nyilvánosság előtt, látszik, hogy kissé zavart.

— Kedves elvtársak — kezdi akadozva — örömmel vesszük tudomásul Pártunk határozatát, hogy mi három év helyett másfél év alatt szabadulunk fel. Mi, ifjűmunkások ígérjük, hogy ezt a kedvezményt úgy háláljuk meg, hogy szakmálag, politikailag még alaposabban fogunk munkához látni, minden erőnkkel bekapcsolódva az új világ építésébe.

Kipirult arcú 17 éves lány a kö-

vetkező. Labanc Katalin. SZIT-sapkáján megcsillan az ótágú csillag. Ó a multat és a jelent hasonlítja össze. Ezelőtt a tanulók és tanulóányok sorsa nehéz volt. Háztartási, cseléd munkát kellett nekik szakmai képzés helyé; végezni. Ez ma már megszűnt, s az első pillanattól kezdve

szerszám kerül a kezükbe

Szakmunkások állnak mellettünk és készségesen átadják tapasztalataikat. Mindezt Pártunknak és Rákosi Mátyás elvtársnak köszönhetjük, aki most újabb határozattal lehetővé tette számunkra, hogy kevesebb tanulói idővel hamarabb bekapcsolódhassunk mint szakmunkások az építőmunkába. Ezt azonban csak úgy tudjuk elérni legjobban, ha fejlesztjük u-

Dolgozók irják:

A szocialista társadalmi rendszer megvalósításának egyik követelménye: a falu és a város közötti különbség eltüntetése. Ezt Pártunk Rákosi elvtárs irányításával oiy messzire vitte, hogy már ötéves tervünk legelején is olyan jelenségek mutatkoznak, melyek nagyban elősegítik a falu műveltségének emelését.

Mi volt eddig a helyzet a falun, a kulturális élet terén? A falun a kultúrát az ott élő értelmiség szűk köre képviselte, akik megpróbálták utánozni az úgynevezett felsőbb tízerek szalon-kultúráját. Ez azonban még jobban elszakította őket a dolgozó néptől. Falusi dolgozók, azok akik szerettek téli esteken olvasni megkapták a könyvtárból a népbüfé beállított könyveket és nem utolsó sorban olvasták az amerikai cowboy regényeket, melyeknek az volt a céljuk, hogy a dolgozók figyelmét eltereljék a való életől. Mozi csak ritka községben volt és azokban is hasonló szellemű fércművek voltak találhatóak. Például, hogy a gépirókisasszonyt feleségül veszi a gépirókisasszonyt és ezzel is azt akarták elérni, hogy megadással eltűnjék a kizsákmányolást, hiszen mindenkit érhet hasonló szerencse.

A népi demokrácia azonban lehetőséget adott arra, hogy a való élettel foglalkozó irodalmi műveket olvasson a dolgozó, mely az igaz emberek arcúlatát és az imperialiszta államokban élő kizsákmányolt proletárok helyzetét tárja az olvasó elé. Nem a színes köntösbe bur-

dásunkat, ha elsajátítjuk elmunkásaink, sztahanovistáink módszereit.

Borsi Ferenc, Csizsár László a következő felszólaló. Ők is ezt mondják el s a többiek is. Beszédükből kiérzik, hogy megértették a minisztertanács határozatát, megértették azokat a feladatokat, amit az ifjűségnek kell ezen a vonalon elvégezni. De nemcsak megértik, hanem munkájukkal, teitelkel érvenyre is juttatják ezt. Úgy igyekeznek, úgy szorgoskodnak, hogy ötéves tervünk megvalósításában munkaerőgazdálkodással gyors és jó szakmunkásképzéssel itt sem legyen semmi fennakadás, hogy győzelemre jusson a terv, melynek nyomán új, gazdag élet fakad szerte egész Magyarországon.

SZÍNHÁZ A FALUN

költ türeést, hanem a munkásszált megillető jogokat és kötelezettségeket tárja a szemünk elé. Megismerték a legmagasabb kulturális életet. Mozi már legtöbb községben van — ha keskeny film is, — mely szintén bemutatja az igazi embert, a szovjet ember harcát és munkájának eredményeit. Ma már ott tartunk, hogy a színház is rendelkezésére áll a falusi dolgozóknak is. Csak egy ténny ragadok ki: vasárnap községünkben és Téglás községben a debreceni Csokonai Színház művészei vendégzerepeltek. Molliere „Tartuffe” című színművét adták elő, amely a városi kultúra előhíróke szerepét töltötte be a falunkban. A falu dolgozó nagy érdeklődést tanúsított a a természet színlítt megföltötték. Ez a tény is megmutatja parasztságunk kultúrsumját.

E sorokom keresztül mondok köszönetet Hajdúhadház dolgozó nevében a debreceni Csokonai Színház művészeinek, hogy ebben a szép művészi játékukban gyönyörködtek bennünket és kérjük őket, hogy a jövőben sűrűbben látogassanak meg bennünket, hogy legyenik mi a városnak mostoha gyermekei, hanem édesestvérei.

Mind ez biztató ígérlet arra nézve, hogy rövidesen teljesen leromboljuk a volt uralkodó osztályok kultúr-monopóliumát és a falu is a kultúra áldását fogja élvezni.

Elvtársi üdvözléttel:
MATE IMRE
rendőrszakszervező,
Hajdúhadház

Bércsaló kulákokat leplezett le a DÉFOSZ

A szovjati DÉFOSZ munkásta-gozata éberen örködik és megvédi a dolgozókat a kizsákmányolástól. A munkaügyi bizottság sorozatos tárgyalásokat tartott és a felmerült panaszokat kivizsgálva, kötelezte a kizsákmányoló kulákokat, hogy visszamenőleg fizessék ki a jogos bért alkalmazottainknak.

Egyik-másik kulák nagy jámboran azzal védkezett, hogy ő nem ismerje a törvényt, nem tudta a rendelkezést a kollektív bérekről és azért nem fizette. Ezek a kulákok igen csavaros eszű emberek, de azt már nem tudták megmagyarázni, hogyan történt az, hogy a törvény nem ismerése mindig csak az ő hasznukra emelte és soha nem tévedtek a saját kárúkra?

Természetes, hogy tudták ökjöl mi a törvény, de igyekeztek halogatni annak betartását és mint a DÉFOSZ Munkaügyi Bizottságának jegyzőkönyve ismereti: B. Tóth Sándor 60 holdas kulákok, 898 forint megfizetésére

kötelezték. Kaszás József, akinek 25 holdja, hentes-mészárosüzlete van 1400 forintot fizetett, annyival csapta be gazdasági alkalmazottját, Parkas Antal. P. Nagy Sándor ugyancsak 1400 forintot fizet alkalmazottjának, Balogh Ernőnek elmaradt munkabér fejében. Tamás József 610 forintot fizetett Kovács Ferencnek, Szálkai Imre 28 holdas kulák 788 forinttal akarta becsapni alkalmazottját, Botos Béla 30 holdas kulák 2000 forintot fizetett ki Cseke Mihálynak, ennnyivel akarta megkárosítani. Ifj. Botos József 720 forintot vont el Kiss Iréntől, Szőke Antal 545 forintot Sós Józseftől.

A szovjati kulákok esetébből világosan lehet látni, hogyan szívják ki a dolgozók munkaerejét, hogyan gyűjtenek vagyont a dolgozók verejékéből. Ennek a világos azonban már vége van. Az öntudatos dolgozók a falusi osztályharcban a Párt vezetőségével étterem vigyáznák és kemény kézzel csapnak le a kizsákmányolókra.

HIREK

Meghúsult a kulák kártevése

A terménybegyűjtés során Zöld János debreceni Mesterutcai kulák zsiszikes búzát szállított be a földművevesszövetkezet raktárába. A terményátvevő éberségén megfűsult a kuláknak az a szándéka, hogy a zsiszikes búzát a

többi közé keverje. Az ügyet most tárgyalta a debreceni megyei bíróság uzsora egyest-bírája és Zöldet, a közellátást veszélyeztető bűncselekmény miatt, másfél hónapi fogházra és 500 forint pénzbüntetésre ítélté el.

Várható időjárás: A hideg tovább erősödik és tartósan igérkezik. Havazás főleg az ország nyugati részein a Mátrában és a budai hegyekben. Ez a havazás azonban nem lesz tartós.

Irving Brown, az AFL hírhedt jobboldali vezetője és Cooper, a nemrég Londonban megalakult jobboldali munkásáruló szakszervezeti szövetség egyik alapítója, Görögországra érkezett. Látogatásuk célja, hogy iokozzák a görög munkásság elleni terrort, az országot nemrég elaraszott sztrájkhulám után.

Burmában az angol tulajdonban lévő nautai ölom- és ezüstbányák munkásai tiltakozásul a nagymérvű fizetéscsökkenések és elbocsátások ellen, sztrájkba léptek.

Gazdálkodók táncvizsgája 14-én, szombaton Schaff tánciskolájában (Sas-u. 2.). 17-én új tanfolyam kezdődik. (x)

Kigyulladt a fűstőlője Mogyorósi Lajos Maróthy György utcai lakosnak. A fűstőlőben 25 kiló kolbász és egyéb fűstőlővaló hús volt, ami teljesen elégett. A rendőrség a tűz keletkezésének kiderítésére vizsgálatot indított.

A jobboldali szocialdemokraták ualoramrajtása óta egyre romlik Finnország gazdasági helyzete. A finn állami alkalmazottak szakszervezetének rendkívül kongresszusa határozatot hozott, amely a munkabér haladéktalan emelkedését követeli. Még a finn reakciós körök sajtója is beismeri, hogy a jobboldali szocialdemokrata kormány másfél éves uralma alatt jelentékenyen rosszabbodott az ország gazdasági helyzete. Ez különösen a mezőgazdaságban érezhető.

A dílgőyöri vasgyár vendég-házában vasárnap nyitották meg a vasgyári munkásfestők és szobrászok kiállítását. A kiállítás anyaga 72 szobor és kiplasztika, 70 kép.

A pécsi Nemzeti Színház nagy sikerrel mutatta be a „Dohányt vett kapitány” c. szovjet nagyoperettét. Az előadásban a vasutas szakszervezet táncsoportja orosz népi táncokat adott elő.

Kerámia Iparunk 3.852.000 tányért, 3.600.000 bögrét, 600.000 teáskészletet készített a hároméves terv során. Az üvegyipari központ 1950-ben 300.000 üvegtáblát állít elő. Ez a magyar üvegtábla tökéletes hang- és hőszigetelő, olcsóbb és minőségben is felülmúlja az eddigi külföldi behozott üvegtáblákat.

Magas méz tartalmú nikotinyártási salak trágyázási célokra kapható a Debreceni Dohánygyár NV telepén, Vágóhid-u. 2. Szekerenként 3 forintért. (x)

Eljárás indult Szabó Gábor pallagi lakos és Horváth Lajos bellegelői lakos ellen, akik engedély nélkül vágták le sertéseiket. A rendőrség őrizetbe vette őket a levágott sertéseket pedig elkobozta tőlük.

Táncanfolyam kezdődik 17-én kezdők, 18-án haladók részére a Konczné „Ritmus” tánciskolájában, Péterfia 30. (x)

A Honvéd Lóvásárló Bizottság f. évi január hó 20-án a vásártéren lóvásárt tart. Megvételre kerülnek 4-8 éves, melegvérű, herélt, háts vonat-és tüzerhámos lovak. A vásárhelyre irányított járlatlevelet minden gazda vigye magával. A bizottság csak olyan tenyészőtől vásárol lovat, akik járlatlevellel igazolják, hogy lovak legalább 30 napja var birtokukban.

Emelkedik az életszínvonal, kevesebb a bűnöző. Az államügyészség fogházában január elsején 356 férfi és 38 nő volt. Ez a szám lényegesen csökkent, ugyanis: december elsején még 417 férfi s 51 nő állott letartóztatás alatt. A 200 személyes fogház még így is zsúfolt, de minden jel arra mutat, hogy az életszínvonal emelkedésével természetszerűleg csökken a bűnözők száma is.

APOLLO 4, 6, 8 órakori
Diankns regénye filmet
Kapitalista bűnözők gyűlése
vénháza.

A telete ház

VIC 4, 6, 8 órakori
Kétórás káosárat
Szatirikus új cseh vígjáték!

A milliomos úr szerelmes

Fosz: i Nova Utasakja.

METEOR: Fél 4, fél 6, fél 8 órakori
Fagyójev remeke magyarul
beszélő filmet.

Az Ifjú Gárda

VEGYÉL RÉSZT az Embersport-fogadáson!

TOTO

tipszelvény ára 3.30 Ft.

Akarsz minden faluba sportpályát? Akarod a magyar stadiont? Akarod a tömegsportot?

A célok érdekében fogadj: NYERHETSZI! Tipszelvények kaphatók: trafikokban, osztálysorsjáték főarú-sítókndl, postahivataloknál és az IBUSZ-nál.

A cirok jó jövedelm parasztságn szakállat és jó áron, ha tüzelőanyag karámok k nek készítés használható.

Eghajlat- Talajban ne de a hideg

A cirok a alább egy gyázást al ószi mélyez

Az ószi m megfogasolj folyamán volna, úgy gasolás elő gán jó term levő talajo hasznos, ha foszfát és duknk aláj

Csírázásb nekteret vas érdemes t nem kel k végén vetjű sortávolságt let k. holda

Tarlóhántás Ószi mélys Tárcsázás, Vetőmag - Vetés gépp Lókápálás, Eglyés, 10 Berahas, 16 Fésülés, 2 Válogatás, Adó, stb.

8 q szakáll 12 q mag, 500 kéve s

Be Ley

A fentle cirok term zetés és ho és a tenge dankénti szemben 6

Január 1 a decen búz

Az 194 4 százalé nevezett évbem v részének fember f

A kisor jegyzéke 1949 dece jelent mellen sét ez t

mint az szágos Sz zet és a bonylitja vnyek

vetkezete heti. Az nosok, olyan sor amelyet sorsoltak, kezdve visszavált hatják az zeti Hit

a lakóh eső tagin benyújtás kell a kó sét, vala donos kö

A búz náli irány knt 60

A citrok termelése

A citrok termelése ugyancsak jó jövedelmet biztosít a dolgozó parasztságnak, mert nemcsak szakállát és magját értékesítheti jó áron, hanem kóroja is kitűnő tüzelőanyagú: szőlőt, sőt olaj, karámok kerítéseinek és tetejének készítéséhez is kitűnően felhasználható.

Eghajlat- és talajjénye teljesen megegyezik a kukoricáéval. Talajban nem nagyon válogatós, de a hideg talajt nem kedveli.

A citrok alá igen ajánlatos legelőt egy jó közepes istállótrágyázást alkalmazni. Legjobb az oszi mélyszántásban terem meg. Az oszi mélyszántást tavasszal megfogasoljuk, de ha a föld a tél folyamán erősen megfagyott volna, úgy ajánlatos a talajt fogasolás előtt megtárcsázni. Igazán jó termés csak jó táperőben lévő talajra ad és ezért igen fontos, ha vetés előtt szuperfoszfát és kálió n.útrágyát adjunk alá.

Csúszáshoz elegendő hőmérsékletre van szüksége, ezért nem érdemes túlkorán vetni, mert nem kel ki. Rendszerint április végén vetjük géppel, 40-60 cm. sortávolságra. Vetőmagszükséglet k. holdanként: 12-15 kg.

A vetés kikéltése után meg-saraboljuk, ha azonban nem ga-zos, akkor egy fogasolás is ele-gendő. Mikor a növény 3-5 le-velében van, 15-25 cm-es távol-ságra kiegészítjük. Többször ka-páljuk, töltögetni azonban nem kell.

Szeptember végén, október ele-jén érik be. Ha a szem megszi-nesedik, az aratását megkez-dhetjük. Szárvágóval aratjuk, a szakállt azonnali levágjuk a szár-ról és azt a kúpokba rakott szá-ruk alá maglyaszerűen rakjuk be utánérés és száradás céljából. A magot citrokfűszével szedjük le a szakállról. Ezután a szakáll mi-nőség szerint szétválogatjuk és szellős, egérmentes helyen tárol-juk. Ügyelnünk kell arra, hogy a szakállhoz 12 cm-nél hosszabb szárrészt ne vágjunk hozzá. A szakáll teljes kiszáradása után azt bálákba préseljük, a külön-böz minőségek szerint és úgy szállítjuk el. Ha a termeltető vállalat a szakáll osztályozását nem kívánja, úgy azt, mint ve-gyes árut is szállíthatjuk. A ci-rok kat. holdanként 6-8 q sza-kállt és 8-12 q szemet ad.

A citrok tiszta jövedelimi szá-mítását alant részletezve közöl-jük:

Termelési költségvetés

Tarlóhántás	20.— Ft
Oszi mélyszántás	60.— "
Tárcsázás, fogasolás	34.— "
Vetőmág	5.40 "
Vetés géppel	20.— "
Lókapálás, 1 lófogat, 2 napszám	80.— "
Egyelés, 10 napszám	200.— "
Aratás, 16 napszám	320.— "
Dehordás, 2 fogat, 4 napszám	180.— "
Fűsülés, 2 napszám	40.— "
Válogatás, bálázás, 8 napszám	160.— "
Adó, stb.	70.— "
Termelési költség összesen:	1169.40 Ft
8 q szakáll, á 130.— Ft	1040.— "
12 q mag, á 45.— Ft	540.— "
500 kéve szá. á 50 fillér	250.— "
Bevétel összesen	1830.— Ft
Levonva a termelési költséget	1169.40 "
Tiszta jövedelem kat. holdanként	660.60 Ft

A fentiekből láthatjuk, hogy a citrok termesztése mennyire kifizetendő és hogy a búza 195.60 Ft-os és a tengeri 136 Ft-os kat. holdankénti tiszta jövedelmével szemben 660.60 Ft-os tiszta jö-

vedelmet biztosít a dolgozó pa-rasztágnak. Emellett még az az előnye is megvan, hogy a népes családoknak még a későbbi ősz folyamán is hasznos elfoglaltsá-got biztosít.

Toulon népe megakadályozta, hogy Rökh Marika filmjét bemutassák

Párisból jelentik: Toulon de-mokratikus köreiből nagy fel-háborodást keltett, hogy az egyik filmszínház másorára tűzte a „Fregola” című náci-filmet, amelyben Rökh Marika játssza a főszerepet. A touloni demokraták tiltakozása ered-ménnyel járt: a filmet nem tudták levetíteni, a moziutalaj-donos kénytelen volt a jegyek árát visszafizetni a filmet levenni a másorról. A filmet egyébként a lakosság tiltako-zása miatt előzőleg már Ren-nesben sem tudták bemutatni.

Emelkedik a bor-, hőforrás- és szódavíz fogyasztás Debrecenben

Az Itálipari Községi Vállalat a Vörös Hadsereg-útja 34. sz. alatt, a volt Szabó cukrászda helyén és a Csapó-utca 56. sz. alatt, a volt MEGA borozó he-lyén korszerűen felszerelt új italmerést nyitott. Ezzel a két üzlettel tíze emelkedett az itálipari fióküzletek száma.

Az itálipari fióküzletek komoly forgalmat értek el és ez a forgalom egyre növekszik. Nagy forgalmat bonyolít le a vállalat szikvízüzeme is. Négy töltőgépet állítottak üzembe, úgy hogy most már nemcsak a vállalat fióküzleteit, hanem a magánkézben lévő italméré-seket is el tudja látni szoda-vízzel.

Emelkedik a Csokonai hő-forrásvíz fogyasztása is. Az utóbbi héten 3000 liter fogyott el belőle Debrecenben. A vá-lalat vezetésége Urban János ügyvezetővel az élen, min-dent elkövet, hogy a gyógy-hatású szénsavas ásványvizet, — ami debreceni specialitás — minél népszerűbbé tegye.

Mihail Eminescu születésének századik évfordulójára

A román nép és a Román Népköztársaságban egyúttal kö-zös nemzeti ünnep. 1950. január hó 15-én a román irodalom egyik legnagyobb költője: Mihail Eminescu születésének száza-dik évfordulóját ünneplik.

A költő műveinek jelentős részében a burzsoá és földes-úri elnyomás alatt lévő nép szenvedéseit ábrázolta s így ezeket a műveket ma valóság-gos nemzeti vagyonnak tekin-tik.

A kizsákmányoló osztályok kiszolgálói és kritikája, iroda-lomtörténete több, mint ötven éven keresztül eltitkolta Emi-nescu költészetének e gazdag-

ságát. Ma, a burzsoá-földesúri rendszer megdöntése után, a Román Munkáspárt irányítása alatt, tudományosan elemezhe-tik és újjáértékelhetik azt, — ami a nagy költő műveiben haladó, így tehát maradandó, ami olvasóinak hatalmas töme-gében népszerűségének alap-ja. — Ma már szabadon sza-valhatják, olvashatják a Ro-mán Népköztársaság területén élőkhöz Eminescu igazi verseit. — Igaz, hogy ma már vágyai is valóra váltak, többek között az is, amit egy fél évszázaddal ezelőtt még látszólag olyan reménytelenül óhajtott: „Min-denkié, egyenlően osszuk fel a földet...”

Részlet Eminescu: „Császár és proletár” című verséből

Bőségesen élnek ők, aranyban teinek napjaik
O, egyeseknek az órák, hogy mosolyognak,
Nézik boruk, hogy gyöngyözi kupájuk partjait,
Kertek zöldjét télen, nyáron az alpok csúcsait.
Éjük ragyog, szemét lecsukják nappaloknak.
Becsület? ... számukra nem létezik! csalfa beszéd,
Papolják, mert erős karokat így keresnek,
Hogy megtoljátok államuk nehézkes szekerét,
Hogy a nép háborúban veszítse el erejét,
Mert, míg ti harcoltok, ők gazdagok lehetnek.
A nagy flottákat, büszke, pompás hadseregeket,
A dombokká nőtt milliákat, minden éket,
A koronát, mely a király homlokán díszleget,
Mindezt a gazdag önmagának úgy szerezte meg,
Hogy vért szította el az elbutított népnek.
Nem létező homállyal árnyékolják szemeket.
Hogy higgyétek, mit isteni kegyről koholtak.
Nem, a halál az minden jót, örömet eltemet.
Ki e földön csak fájdalomban részesülhetett.
Ott túl síncsen semmije, mert holtak a holtak.
Mind hazugságok, frázisok, mit néktek mondanak,
Azért kiáltoznak ők úgy rendről, törvényről,
Hogy védjétek meg ti, mit kapzsi kezük megragadt,
Fegyvert adnak kezedbe, hogy meggyilkold önmagad,
Uszítanak csatákba, hol testvér testvért öl.
Ha nincsen semmi, földi éltünkön túl nincs világ,
Élnünk kell itt, e léten senki át nem törhet.
Mindenkinek teremjen még itt boldogság, virág,
Ürítsük az édes örömmek kupáját ki hát,
Mindenkié, egyenlően osszuk fel a földet...
Fordította: Márki Zoltán.

Január 15-től visszaváltják a decemberben kisorsolt búzakötvényeket

Az 1946. évben kibocsátott 4 százalékkal kamatozó úgy-nevezett búzakötvények 1950. évben visszaváltásra kerülő részének kisorsolása 1949 de-cember folyamán megtörtént.

A kisorsolt kötvények szá-mjegyzéke a Magyar Közlöny 1949 december 29-i számában jelent meg. A kötvények fo-rint ellenértékének befizeté-sét ez évben is ugyanúgy, mint az elmúlt évben, az Or-szágos Szövetkezeti Hitelinté-zet és annak tagszövetkezetei bonyolítják le. A kisorsolt kö-tvények számjegyzékét a szö-veketeknél bárki megtekintheti. Azok a kötvénytulajdo-nosok, akiknek birtokában olyan sorszámú kötvény van, amelyet a jegyzék szerint ki-sorsoltak, 1950 január 15-től kezdve ezeket a kötvényeket visszaváltás céljából benyujt-hatják az Országos Szövetke-zeti Hitelintézetnél, illetőleg a lakóhelyükhöz legközelebb eső tagintézetnél. A kötvény benyújtása alkalmával igazolni kell a kötvény eredeti szerzé-sét, valamint a kötvénytulaj-donos köztartozásait.

A búzakötvények beváltásá-nál irányadó búzaár mázsán-tól 60 forint.

Ezért adtam tíz forintot?

A függöny felhőrdült (nem sajtóhiba) és azután kezdetét vette a tánc és énekcsozor.

— Híjnye a nemjóját, ez oszt irti a pizt — mormogta a foga között az előttem ülő sor-ban valaki, akiből nem láttam egyebet, csak a bajuszt, amint percről-percre hegyesebben meredt a szinpad felé. — De fájin menyecske — tette hozzá valami belső tüztől hevítve, amely tíz hol lejjebb lohadt, hol feljebb lobbant, aszerint, ahogya a szoknya széle a pla-fon felé közeledett, vagy pe-dig a térdet igyekezett — ke-vés sikerrel — eltakarni.

Csillant a csizma, pergett a szoknya, az ongora meg csak úgy verte a taktust, na mán azt meg kell adni, hogy a Pusuma Kari bandája jobban ki tudta volna szilajítani a fi-gurát, de hát itt a Bika fényes nagytermében ez is megteszi, az ongora. Hát még azok a nő-ták, hogy is mondta a bemon-dó: népdalcsokor... jó kis csokor, csak az hiányzik belő-le, hogy: „Azir adtam három pengőt, hogy a szoknyád jár-jon rezgőt...” igaz, nem is hiányzik, mert a szoknyarez-gés elejétől végig benne van a másorban. Bár nem is há-

rom pengőbe került, hanem tíz értékálló jó forintba, amit Garmada Gergely, volt malom-tulajdonos azzal az érzéssel szurkolt le a beléptidij fejében, hogyha már felhagyott a disznóhizlalással, valami kis játszi örömet csak keres még ebben az életben.

Hát még mikor arról szólt a nőta, hogy az a legény nem ér egy krajcárt sem, amelyik a lány előtt összehúzza magát, eltátja a száját. Bezzeg, ebben sem volt semmi hiba a mult-ban, amikor önkéntes úr Gar-mada berukkolt a vadászokhoz, meg otthon azon a kis kétszáz-holdás birtokon tavaszi érzé-sekkel kereste az élet szépsé-geit. Hej, Bördy Bella, ha tud-nád, mennyire megvigasztaltál egy volt malomtulajdonost ez-zel a röpke csokorral... a kis piros csizmával, a bokorugró szoknyával, meg a csipkés-szélű, drága kicsi kendővel, amely milyen kár, hogy Gar-mada úr számára sem tudja megmondani a jövendőt...

Igy morfondírozott magában Garmada úr mindaddig, míg a függöny vissza nem gördült megszokott helyére és így ő is kénytelen volt kiközkönni a rezgőnyárfás hangulatból. El-tűnt a kis zsebkendő, így a

jövendő teljes homályba burkolózott, azaz mégsem, mert Garmada úr előtt egy pillana-tig sem volt kétséges, hogy ez a párperces műlevezet már az elfelejtendő dolgok közé tarto-zik, ez még valami visszatérő kísértet volt a multból és ha kimegy az utcára, ott már egé-szen más világ fogadja.

Mélyen megdöbbsent, amikor a bemozdó kilépett a rivalda-fény elé, megkapaszkodott a függönyben és halkán bejelen-tette, hogy az utolsó szám kö-vetkezik.

— Hát ez disznóság, így megrövidíteni az embert, hi-szen az egész másor nem tar-tott egy óráig — méltatlankod-tott magában. Bezzeg valami-kor három éjjel, három nap benne volt az ilyesmiben, még-hozzá személyesen, most meg csak egy óráig — csupán néz-heti. Messziről. De bár néz-hetné, mert már vége van. Még hozzá tíz forintot szurkolt le érte és mit sem kapott a pénzért. A pénzért... a tíz forintjáért, amikor régen há-rom pengőért jártak volna neki a rezgőt...

— Na, de Bella, de Bella, ezért adtam tíz forintot?...

(—bör.)

Ásási rohamok ütöttek ki egy kulákon — munkásbíróság elé került

A napokban írtunk Brösztl Gáspár kislétai malomtulajdonos-kulák ügyéről, aki leszerelte mal-mának igen fontos gépalkatré-szeit és azokat elásta. Kiderült, hogy Brösztl már 1946-ban is nagy előszeretettel működtött a föld alatt, már akkor is elásott 600 liter étolajat, amivel feketéz-ni akart. Most, az államosítás előtt az ötéves terv sikerét akar-ta aláásni, ezért rejtette el a fon-tos gépalkatrészeket a föld alá. A kihallgatás során az „áská-lódó” malmoskulák beteges ösztö-nökre hivatkozva igyekezett ki-bújni a felelősség alól. Azzal vé-dekezett, hogy időnként ásási ro-hamok környékeztek és ilyenkor neki mindent el kell ásni. Most véletlenül gépalkatrészeket, ola-jat és bort ásott el. Mindenesetre különös „véletlen”, hogy ez a má-nla éppen most az államosítás előtt ütött ki Brösztl Gáspáron. Mivel a tanúk tévedésből nem a debreceni, hanem a nyíregyhá-zi bíróságon jelentkeztek, az fté-letet későbbi időpontban hirdeti ki a debreceni munkásbíróság.

Tatárnyelvű iskolákat állítottak fel Romániában

Konstanza megye két községé-ben, ahol a lakosság többsége tatár nemzetiségű, a dolgozó parasztság kezdeményezésére tatár nyelvű iskolákat állítottak fel.

